

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Sedlețchi Irina,
reprezentată de avocata Botnari Vitalia,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă
de Sedlețchi Alexandru împotriva Irinei Sedlețchi cu privire la partajarea
bunurilor proprietate comună în devălmășie și compensarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva deciziei din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,
prin care s-a admis apelul declarat de Sedlețchi Alexandru, s-a casat
integral hotărârea din 02 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul
Central, și s-a pronunțat o hotărâre nouă,

(Dosarul nr. 2ra-1655/23
NR.PIGD 2-22147970-01-2ra-29112023)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023. Recursul nu se încadrează în temeiurile
prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud: E. Pșenița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Garbuz, Iu. Grosu, A. Ciobanu)

30 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Sedlețchi Irina, reprezentată de avocata Botnari Vitalia,
Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat *Judecători*
constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 10 octombrie 2022, Sedlețchi Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Sedlețchi cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că la *****, a încheiat căsătoria cu Irina Sedlețchi, înregistrată în Registrul actelor de stare civilă nr.*****, la Primăria sat. *****.

3. În timpul căsătoriei cu pârâta au construit în mun. *****, pe str. *****, casa de locuit cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral ***** și construcția accesorie cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral *****, înregistrate la Oficiul Cadastral Teritorial *****, pe numele Irinei Sedlețchi.

4. Prin hotărârea din ***** a Judecătoriei Edineț, sediul Central a fost desfăcută căsătoria încheiată cu pârâta Irina Sedlețchi.

5. Începând cu anul 2019, după divorț, Irina Sedlețchi s-a folosit de una singură de proprietatea comună, dânsul trecând cu traiul în altă locuință, pe care o închiriază.

6. Considerând că împărțirea bunurilor dobândite în timpul căsătoriei putea avea loc printr-un acord comun, la 30 august 2022 Sedlețchi Alexandru a expediat în adresa pârâtei Sedlețchi Irina o cerere prealabilă, prin care a solicitat soluționarea pe cale amiabilă a litigiului prin partajarea în natură a bunurilor proprietate comună în devălmășie, și anume: dânsului să-i fie atribuit în proprietate casa de locuit cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral *****, iar pârâtei Sedlețchi Irina construcția accesorie cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral *****, care deși în Registrul bunurilor imobile este înregistrată ca „bucătărie de vară”, totuși această construcție dispune de toate condițiile necesare de

traie. De asemenea, s-a obligat să-i achite pârâtei compensația bănească, stabilită de la atribuirea lui a bunului imobil de o valoare mai mare, însă nu a primit niciun răspuns de la pârâtă, deși a încercat să soluționeze conflictul pe cale extrajudiciară.

7. Afară de aceasta, pârâta a scos la vânzare gospodăria lor comună, deși dânsul ca coproprietar dispune de dreptul preferențial la atribuirea locuinței în care își avea reședința obișnuită la data introducerii acțiunii de partaj.

8. Cu trimitere la prevederile art.19 alin.(1), art.20 alin.(1), (3) din Codul familiei, art.543, art.545, art.557, art.561 alin.(1)-(4), (6), art.562 alin.(2) din Codul civil, Sedlețchi Alexandru a solicitat admiterea acțiunii, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, în felul următor: să-i fie atribuit dânsului casa de locuit cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral *****, evaluată la suma de 80 111 lei, iar Irinei Sedlețchi să-i fie atribuită construcția accesorie cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral *****, evaluată în sumă de 52 820 lei. Terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, situat în mun. *****, str. *****, să fie lăsat în folosința ambilor coproprietari. De asemenea, să se încaseze din contul Irinei Sedlețchi în beneficiul său cheltuielile de judecată pe care le va suporta pe parcursul procesului de judecată.

9. La 17 ianuarie 2023, Sedlețchi Irina a depus cerere, invocând în temeiul art.186¹ CPC, excepția de tardivitate a acțiunii depuse de Sedlețchi Alexandru.

10. La 02 februarie 2023, Sedlețchi Irina, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie a depus acțiune reconvențională împotriva lui Sedlețchi Alexandru, solicitând partajarea proprietății comune în devălmășie, în felul următor: bunul imobil constituit din: terenul cu suprafața de ***** ha, cu nr. cadastral *****; casa de individuală de locuit cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral ***** și construcția accesorie cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral *****, amplasat în mun. *****, str. *****, să fie atribuit integral lui Alexandru Sedlețchi contra unei sulte achitate dânzei în mărime totală de 369 500 de lei, ceea ce constituie echivalentul costului a 1/2 cote-părți din valoarea bunurilor imobile nr. cadastral *****, nr.***** și nr.*****. De asemenea, să fie încasat din contul lui Sedlețchi Alexandru în beneficiul dânzei a cheltuielilor de judecată care vor fi suportate pe parcursul procesului de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

11. Prin încheierea din 18 ianuarie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost respinsă cererea depusă de Sedlețchi Irina privind excepția de tardivitate a acțiunii depuse de Sedlețchi Alexandru.

12. Prin încheierea protocolară din 02 februarie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în temeiul art.172-173 CPC, a fost restituită acțiunea reconvențională depusă de Sedlețchi Irina (f.d.110).

13. Prin hotărârea din 02 februarie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Sedlețchi Alexandru. S-a partajat proprietatea comună în devălmășie constituită din: casa de locuit cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral ***** , evaluată cadastral în sumă de 80 111 lei, construcția accesorie cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral ***** , evaluată cadastral în sumă de 52 820 lei și terenul cu nr. cadastral ***** , cu suprafața de ***** ha, evaluat cadastral în sumă de 8400 lei, situat în mun. ***** , str. ***** , ce constituie proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina, prin metoda vânzării acestor bunuri la licitația organizată și petrecută de executorul judecătoresc ales în comun de părți sau unilateral de către una din părți, la prețul de piață, cu distribuirea prețului realizat fiecăruia din coproprietarii Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina în proporție a câte 1/2 cotă-parte. În rest, acțiunea depusă de Sedlețchi Alexandru privind partajul în natură a averii comune, a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat din contul Irinei Sedlețchi în beneficiul lui Alexandru Sedlețchi a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 2656 de lei.

14. Prima instanță a constatat că la ***** a fost încheiată căsătoria între Sedlețchi Alexandru și Irina ***** (care după înregistrarea căsătoriei a preluat numele soțului – Sedlețchi) (f.d.4), iar la ***** prin hotărâre judecătorească căsătoria între Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina a fost desfăcută (f.d. 5).

15. Instanța de fond a constatat că potrivit certificatului din extrasul bunurilor imobile, terenul cu nr. cadastral ***** , cu suprafața de ***** ha, casa de locuit, cu nr. cadastral ***** , cu suprafața de ***** m.p. și construcția accesorie (bucătărie de vară), cu nr. cadastral ***** , cu suprafața de ***** m.p., amplasate pe str. ***** , mun. ***** , aparțin Irinei Sedlețchi în baza actului de dare în exploatare din ***** , hotărârii

din ***** și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. ***** din ***** (f.d. 6).

16. Instanța de judecată a reținut că potrivit certificatului privind valoarea bunului imobil, valoarea terenului cu nr. cadastral ***** este de 8400 de lei, a casei de locuit cu nr. cadastral ***** este de 80 111 lei și a bucătăriei de vară cu nr. cadastral ***** de 52 820 de lei (f.d.7).

17. Cu trimitere la art.19 și 20 din Cod familiei, prima instanța notat că bunurile imobile nominalizate din data de 28.02.2002 aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie foștilor soți – Sedlețchi Alexandru și Irina (f.d.6).

18. Totodată, prima instanță a remarcat că din conținutul actelor cadastrale, pe terenul cu nr. cadastral ***** , cu suprafața de ***** ha, adică în gospodăria părților, sunt edificate două construcții, din care doar casa de locuit cu nr. cadastral ***** este înregistrată drept încăpere locativă, iar încăperea cu nr. cadastral ***** este înregistrată ca încăpere auxiliară. La acest aspect, instanța de fond a dedus că doar conținutul actelor cadastrale denotă destinația încăperilor în litigiu.

19. Instanța de fond a apreciat critic afirmațiile reclamantului precum că și încăperea cu nr. cadastral ***** este locativă, fapt negat de pârâta, iar din înscrisurile prezentate de reclamant și anume imaginile foto anexate la dosar rezultă că, în încăperea cu nr. cadastral ***** (saraiul) este doar o sobă, sunt instalate niște calorifere, totodată fiind necesară o reparație, or, potrivit imaginilor foto date se văd că unii pereți sunt deteriorați (fisuri) (f.d.55-61).

20. Prima instanță a precizat că obiectul prezentului litigiu formează partajarea a unui teren pentru construcții și a două încăperi, amplasate pe acesta și anume, o încăpere locativă și una nelocativă, iar părțile și-au expus acordul cu necesitatea efectuării partajării acestora pe cale judiciară.

21. De asemenea prima instanță a notat că prin cererea de chemare în judecată reclamantul Sedlețchi Alexandru a propus efectuarea partajării gospodăriei în litigiu în natură și anume, prin atribuirea dânsului a casei de locuit, iar pârâtei să-i fie atribuită încăperea nelocativă și lăsarea în folosință comună a terenului aferent. La fel, în ședința de judecată Sedlețchi Irina și-a expus dezacordul cu această

variantă de partajare, invocând că doar casa de locuit este locativă, iar încăperea propusă ei nu este locativă.

22. Având în vedere că încăperea cu nr. cadastral ***** (saraiul) nu este locativă, prima instanță a constatat imposibilitatea partajării în natură a gospodăriei în litigiu conform variantei propuse de reclamant, or, în acest caz pot fi lezate drepturile pârâtei, în caz de atribuire a ultimei a acestei încăperi nelocative.

23. La fel, prima instanță a stabilit că în prezent în gospodăria în litigiu domiciliază doar Sedlețchi Irina, iar reclamantul Sedlețchi Alexandru din anul 2015 nu mai domiciliază în gospodăria dată, creând altă familie.

24. Distinct instanța de fond a stabilit că, la 31.07.2018, la IP Edineț a fost înregistrată plângerea Irinei Sedlețchi pe faptul că Sedlețchi Alexandru o amenință cu răfuiala fizică și o înjură prin intermediul telefonului (f.d.64), iar prin încheierea pe rezultatele controlului materialului nr.***** din 31.07.2018, emisă de IP Edineț la 31.07.2018, faptele expuse s-au confirmat (f.d. 63).

25. Din declarațiile Irinei Sedlețchi date în cadrul ședinței de judecată s-a constatat că între părți existau anterior acte de violență în familie, fapt confirmat prin plângerea ultimei din 31.07.2018 depusă la IP Edineț (f.d.64-65), răspunsurile primite de la IP Edineț (f.d.66, 68, 69, 70, 71), cât și prin ordonanța judecătorească de protecție din 18.12.2015 (f.d.72).

26. În ședința judiciară Sedlețchi Irina a obiectat în privința oportunității partajării în natură a bunurilor în litigiu, invocând că între ea și reclamant sunt relații ostile, or, ultimul mereu o amenință cu răfuială fizică, fiind constatate cazuri când ultima a fost agresată de către reclamant.

27. În acest context, prima instanță a stabilit că într-adevăr în familia foștilor soți Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina, existau cazuri de aplicare a violenței.

28. Drept urmare a celor constatate, instanța de fond a conchis asupra imposibilității efectuării partajării în natură a bunurilor imobile în litigiu, întru excluderea unor noi cazuri de violență între foștii soți – părțile în litigiu.

29. Urmare a celor constatate cu trimitere la prevederile art.361 alin.(2) lit.a) din Codul civil (în vigoare până la 01.03.2019) și art.561

alin.(3) lit.a) din Codul civil (în vigoare după 01.03.2019), prima instanță a inițiat procedura de propunere părților a variantelor alternative de partajare a gospodăriei în litigiu.

30. De asemenea, în cadrul ședinței, potrivit imaginii foto, s-a stabilit că gospodăria în litigiu este scoasă la vânzare, iar din declarațiile pârâtei s-a stabilit că prețul de inițiere a vânzării acesteia ar constitui 45000 de Euro (f.d. 11).

31. Prima instanță a menționat că în ședința judiciară, ambele părți și-au expus acordul că la moment valoarea de piață a gospodăriei în litigiu este de 40000 de Euro.

32. De asemenea, instanța de fond a reținut că atât Sedlețchi Alexandru, cât și Sedlețchi Irina și-au expus acordul primirii sultei bănești de 20000 de Euro, însă niciunul dintre ei nu și-au manifestat dorința să achite această sultă.

33. Din motivul enunțat, prima instanță a constatat imposibilitatea partajării gospodăriei în litigiu în natură prin metoda atribuirii acesteia integral uneia din părțile litigiului și încasarea de la aceasta a sultei bănești în favoarea celeilalte părți.

34. În împrejurările constatate, prima instanță a concluzionat asupra netemeinicia cerințelor lui Sedlețchi Alexandru către Sedlețchi Irina privind partajul în natură a averii comune, și necesitatea respingerii acestora, ca neîntemeiate.

35. Astfel prima instanță, urmare a celor constatate, cu referire la prevederile art.361 alin.(2) lit.a) din Codul civil (în vigoare până la 01.03.2019) și art.561 alin.(3) lit.a) din Codul civil (în vigoare după 01.03.2019), a concluzionat despre necesitatea aplicării variantei alternative de partajare a averii în litigiu prin metoda vânzării acestor bunuri la licitația organizată și petrecută de executorul judecătoresc, ales în comun de părți sau unilateral de către una din părți, la prețul de piață, cu distribuirea prețului realizat fiecăruia din coproprietarii Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina în proporție a câte 1/2 cotă-parte, cu atât mai mult că, cu certitudine s-a stabilit că gospodăria în litigiu, cu acordul părților, este scoasă la vânzare de către pârâtă de ceva timp, fapt ce atrage după sine necesitatea admiterii cerințelor reclamantului în partea ce vizează necesitatea partajării bunurilor în litigiu.

36. Totodată, instanța de fond a constatat că reclamantul Sedlețchi Alexandru pe parcursul examinării prezentei cauze civile, până

la depunerea cererii de chemare în judecată, a suportat cheltuieli judiciare legate de achitarea taxei de stat în mărime de 2404 lei (f.d.13) și de 252 de lei (f.d.18), în total 2656 de lei.

37. Cu trimitere la art.94 și 96 CPC, prima instanță a considerat oportun de a încasa din contul Irinei Sedlețchi în beneficiul lui Sedlețchi Alexandru suma de 2656 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

38. La 03 martie 2023, Sedlețchi Alexandru, reprezentat de avocatul Istratii Vasile a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 06 aprilie 2023 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integral a hotărârii din 02 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral acțiunea sa.

39. La 14 septembrie 2023, în cadrul ședinței Curții de Apel Bălți, a fost depusă tranzacția de împăcare din 24 august 2023, încheiată între Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina (f.d.158-159,166- 167, 169), în următoarele condiții: 1) Sedlețchi Irina, având dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra bunului imobil constituit din: terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** ha, casa individuală de locuit cu nr. cadastral *****, cu suprafața ***** m.p., și construcția accesorie cu nr. cadastral *****, cu suprafața de ***** m.p., situat în mun. *****, str. *****, transmite cota sa parte de 1/2 din bunurile imobile nominalizate în proprietate comună în devălmășie a lui Sedlețchi Alexandru; 2) Sedlețchi Alexandru achită Irinei Sedlețchi suma de 15 000 de Euro în decurs de 5 zile calendaristice de la data semnării prezentei tranzacții (24.08.2023), ce constituie echivalentul costului a 1/2 cote-părți din imobilele menționate ce-i aparține cu drept de proprietate Irinei Sedlețchi; 3) Sedlețchi Alexandru achită Irinei Sedlețchi, în numerar, suma de 10000 de lei în decurs de 15 zile calendaristice din ziua semnării prezentei tranzacții (24.08.2023) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate de Irina Sedlețchi în prezenta cauză civilă; 4) Sedlețchi Irina se obligă să elibereze bunul imobil situat în mun.*****, str. *****, până la data de 01 octombrie 2023 inclusiv; 5) Drept urmare a semnării și executării prezentei tranzacții, părțile declară că nu au față de altul nicio pretenție financiară

sau de altă natură ce izvorăsc din litigiu; 6) Prezenta tranzacție de împăcare intră în vigoare din momentul semnării acesteia de către Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina, și are autoritatea lucrului judecat, având forță juridică din momentul confirmării acesteia de către Curtea de Apel Bălți. Prevederile art.266 alin.(2) CPC, precum că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri, le s-au adus la cunoștința părților. În temeiul art.265 lit.d) CPC, Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina au solicitat confirmarea tranzacției de împăcare în condițiile indicate în aceasta, cu dispunerea încetării procesului civil.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

40. Prin decizia din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Sedlețchi Alexandru. S-a casat integral hotărârea din 02 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și pronunțată o hotărâre nouă prin care au fost partajate bunurile proprietate comună în devălmășie a lui Sedlețchi Alexandru și Irina Sedlețchi în felul următor: s-a atribuit în proprietatea lui Sedlețchi Alexandru terenul cu suprafața de ***** ha, cu nr. cadastral ***** , casa de locuit cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral ***** , construcția cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral ***** , amplasate în mun. ***** , str. ***** . S-a atribuit Irinei Sedlețchi sulta în sumă de 15000 de Euro ce constituie 1/2 cotă-parte din costul bunurilor comune în devălmășie. În latura încasării sultei în sumă de 15000 de Euro s-a dispus neexecutare hotărârii ca fiind deja executată. S-a menționat că hotărârea este temei de înregistrare a dreptului de proprietate a lui Sedlețchi Alexandru asupra bunurilor imobile adjudecate.

41. Instanța de apel a motivat decizia menționând că, în cadrul examinării cauzei în apel părțile au ajuns la o înțelegere comună privind partajarea bunurilor imobile pe care au expus-o într-o tranzacție potrivit căreia Sedlețchi Irina, având dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra bunului imobil cu numărul cadastral ***** constituit din: terenul cu numărul cadastral ***** , cu suprafața de ***** ha, construcție - casă de locuit individuală cu numărul cadastral ***** cu suprafața de ***** m.p., construcție accesorie cu numărul cadastral ***** cu suprafața de ***** m.p., situate în mun. ***** , str. ***** ,

transmite cota sa parte de 1/2 a bunurilor imobile nominalizate în proprietatea lui Sedlețchi Alexandru, iar ultimul se obligă să achite Irinei Sedlețchi suma de 15000 de Euro pe contul bancar al acesteia în decurs de 5 zile calendaristice de la data înțelegerii dintre părți, sumă echivalentă costului a 1/2 cotă parte din imobilele menționate.

42. Instanța de apel a conchis că în așa mod părțile au ajuns la o înțelegere privitor la modalitatea de partajare a imobilului, modalitate care nu contravine legii, or, potrivit art.561 alin.(3) din Codul civil, dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este comod partajabil în natură, partajul se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui coproprietar sau în favoarea mai multor coproprietari, la cererea lor comună. În cazul mai multor cereri de atribuire care se contrazic reciproc, instanța de judecată aplică dispozițiile art.562; b) vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei, dacă niciunul dintre coproprietari nu a cerut atribuirea întregului bun sau dacă această cerere nu poate fi satisfăcută.

43. În aceste împrejurări, instanța de apel a constatat că părțile au ajuns la o înțelegere comună cu privire la partajul bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie și anume: terenul cu suprafața de ***** ha, cu nr. cadastral ***** , casa de locuit cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral ***** , construcția cu suprafața ***** m.p., cu nr. cadastral ***** , amplasate în mun. ***** , str. ***** .

44. Drept urmare, instanța de apel a concluzionat de a casa integral hotărârea 02.02.2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care bunurile proprietate comune în devălmășie a foștilor soți Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina se vor atribui în proprietatea lui Sedlețchi Alexandru, iar Irinei Sedlețchi i se va atribui sulta în sumă de 15.000 de Euro ce constituie 1/2 cotă-parte din costul bunurilor comune în devălmășie.

45. Instanța de apel a menționat că potrivit ordinului de încasare a numerarului nr.***** din 25 august 2023, Sedlețchi Alexandru a achitat Irinei Sedlețchi sulta în sumă de 15000 de Euro sumă ce constituie 1/2 cotă-parte din costul bunurilor comune în devălmășie. Respectiv, în latura încasării sultei de 15000 de Euro, instanța de apel a dispus neexecutarea hotărârii ca fiind deja executată.

46. De asemenea, instanța de apel a reținut că în tranzacția încheiată între părțile în litigiu, aceștia au convenit și asupra faptului că Sedlețchi Alexandru urmează să achite, în numerar, Irinei Sedlețchi suma de 10000 de lei în decurs de 15 zile calendaristice din ziua semnării înțelegerii (24.08.2023) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate de pârâtă în prezenta cauză, iar ultima la rândul său s-a obligat să elibereze bunul imobil în litigiu, situat în mun. *****, str. *****, până la 01.10.2023 inclusiv.

47. Curtea de Apel Bălți a subliniat că ulterior semnării tranzacției de împăcare, între părțile în litigiu Sedlețchi Alexandru și Sedlețchi Irina au apărut neînțelegeri privitor la executare în latura repartizării cheltuielilor de judecată și eliberarea bunului imobil, motiv pentru care nu s-a solicitat confirmarea tranzacției de împăcare, dar examinarea apelului, ținând cont de faptul că partajul bunului deja a fost efectuat.

48. În astfel de circumstanțe, instanța de apel a rezumat că cheltuielile de judecată urmează a fi repartizate conform prevederilor art.94 din Codul de procedură civilă.

49. Cu trimitere la art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și având în vedere că acțiunea înaintată de Sedlețchi Alexandru a fost admisă, iar acesta a declarat că nu pretinde la cheltuieli, Curtea de Apel Bălți a conchis că Sedlețchi Irina nu poate pretinde la încasarea cheltuielilor de judecată, fiecare parte urmând să suporte cheltuielile sale. Cu atât mai mult că, obiectul litigiului este partajul bunurilor, ambele părți având propriul interes în soluționarea litigiului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS ȘI SOLICITĂRILE RECURENTULUI:

50. La 27 noiembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Sedlețchi Irina, reprezentată de avocata Botnari Vitalia, a declarat recurs, solicitând casarea parțială a deciziei din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în latura neadmiterii cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10000 de lei, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care să fie încasat din contul lui Sedlețchi Alexandru în beneficiul Irinei Sedlețchi a sumei de 10000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

51. În susținerea recursului Sedlețchi Irina, reprezentată de avocata Botnari Vitalia, a invocat că în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, părțile au ajuns la o înțelegere comună privind partajarea bunurilor imobile, pe care au expus-o într-o tranzacție de împăcare prezentată în cadrul ședinței instanței de apel de către avocatul Istratii Vasile potrivit căreia dânsa a transmis cota sa parte de 1/2 cote-părți din bunurile imobile situate în mun. *****, str. *****, în proprietatea lui Sedlețchi Alexandru, iar ultimul s-a obligat să-i achite suma de 15000 de Euro la contul său bancar în decurs de 5 zile calendaristice de la data înțelegerii dintre părți, sumă echivalentă costului a 1/2 cotă-parte din bunul imobil menționat. În așa mod părțile au ajuns la o înțelegere privitor la modalitatea de partajare a imobilului. De asemenea, în tranzacția încheiată, părțile au convenit și asupra faptului că Sedlețchi Alexandru urmează să-i achite, în numerar, suma de 10000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate de Sedlețchi Irina în prezenta cauză în decurs de 15 zile calendaristice din ziua semnării înțelegerii (24.08.2023).

52. Totodată, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, Sedlețchi Alexandru a confirmat că va achita în beneficiul ei cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 de lei. Deși Sedlețchi Alexandru a confirmat că îi va achita cheltuielile de asistență juridică, totuși avocatul acestuia Istratii Vasile a declarat că a cheltuielii de judecată urmează să fie lăsate pe seama părților, în pofida faptului că ambele părți în litigiu au semnat tranzacția de împăcare, prin care au ajuns la un acord comun referitor la modalitatea de partajare a bunului imobil în litigiu și în privința cheltuielilor de judecată, care a fost semnată de ambele părți, iar instanța de apel a făcut referire la această tranzacție în decizia sa.

53. Cu toate că intimatul Sedlețchi Alexandru prin semnarea tranzacției și confirmarea în ședința instanței de apel că îi va achita cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10000 de lei, totuși nu este clar din care motiv instanța de apel a concluzionat de a respinge solicitarea sa privind încasarea cheltuielilor respective.

54. Recurenta consideră că instanța de apel în mod abuziv, fără a ține cont de înțelegerea încheiată între ea și Sedlețchi Alexandru, a admis solicitarea avocatului ultimului Istratii Vasile.

55. Mai mult ca atât, necesitatea și rezonabilitatea cheltuielilor de asistență juridică se determină prin acțiunile întreprinse de avocatul dânzei, și anume: prima întâlnire cu beneficiarul asistenței juridice; studierea materialelor prezentate de client; discutarea privind situația clientului; examinarea actelor, a legislației; întocmirea și prezentarea în instanța de judecată a actelor procedurale necesare; urmărirea mersului procesului; participarea în cadrul ședinței de judecată: realizarea căilor de atac.

56. În viziunea recurente, suma de 10000 de lei achitată avocatului său pentru asistența juridică oferită, se încadrează în sumele recomandate de Regulamentul Consiliului Uniunii Avocaților privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, modificat prin Hotărârea nr.19-02/27.05.2022, precum și ținând cont de practica CEDO, care statuează că cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

57. În opinia recurente, cheltuielile pentru asistență juridică suportată de către ea în procesul dat de judecată, sunt reale, necesare, rezonabile, raționale, de unde rezultă necesitatea și obligativitatea intimatului/pârât Alexandru Sedlețchi de a-i achita integral aceste cheltuieli. Cu atât că, serviciile juridice acordate de avocat dânzei se raportează cu complexitatea cauzei și volumul asistenței acordate în instanța de judecată, având în vedere că activitatea avocatului în fiecare cauză aparte este una complexă.

58. Instanța de apel a respins solicitarea sa privind încasarea din contul lui Sedlețchi Alexandru în beneficiul său a sumei de 10000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, fără a motiva decizia în acest sens.

59. *În drept*, recurenta Sedlețchi Irina și-a întemeiat recursul la general pe prevederile art.432 din CPC, fără a preciza la concret temeiul de drept prevăzut la norma dată de drept, pe care și-a întemeiat recursul.

60. Se reține că, la 07 mai 2024, Curtea Supremă de Justiție, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, a expediat în adresa intimatului Sedlețchi Alexandru și a reprezentantului acestuia Istratii Vasile copia recursului declarat de Sedlețchi Irina, reprezentată de avocata Botnari Vitalia, cu informarea, în corespundere cu

prevederile art.439 și 186 din Codul de procedură civilă, despre necesitatea prezentării obligatorii a referinței timp de o lună, iar la depășirea acestui termen vot fi decăzuți din dreptul de a o prezenta, dacă legea nu prevede altfel, iar cauza va fi examinată în baza materialelor anexate la dosar, cu toate acestea, părțile nu și-au valorificat acest drept procedural în termenul stabilit de instanța de recurs, și nu au depus referința (f.d.199, 201-204).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

61. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

62. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare de la 01 septembrie 2023.

63. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

64. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

65. În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost declarat la 27 noiembrie 2023, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

66. Articolul 432 din Codului de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care

nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

67. Articolul 433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă indică că:

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

68. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă menționează că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. (2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS:

69. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia la *21 septembrie 2023*, în ședință publică.

70. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost recepționată de Irina Sedlețchi, prin intermediul oficiului poștal, la *22 noiembrie 2023*, iar de către reprezentantul său Odobescu Ghenadie la *14 noiembrie 2023*, prin intermediul poștei electronice, fapt ce rezultă din scrisorile de expediere și avizul poștal de recepție anexate la dosar (f.d.178 verso, 179).

71. Astfel, recursul declarat la *27 noiembrie 2023* de către Sedlețchi Irina, reprezentată de avocata Botnari Vitalia, a fost depus în interiorul termenului prevăzut la art.434 CPC.

72. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

73. Din analiza recursului declarat de Sedlețchi Irina rezultă că drept temei de declarare a recursului s-a invocat la general prevederile art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare din *01 septembrie 2023* potrivit cărora: (1) cererea de recurs se consideră

inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1); a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5); b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434; c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare; d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat; e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței; f) recursul este vădit neîntemeiat.

74. Deși Sedlețchi Irina și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 din CPC, însă fără a preciza la concret temeiul de drept prevăzut în special la alin.(1) din norma dată de drept.

75. Reținând cele constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că recursul declarat la 27 noiembrie 2023 de Sedlețchi Irina, reprezentată de avocata Botnari Vitalia, nu se încadrează în temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023, și prin urmare, urmează a fi considerat inadmisibil.

76. De altfel, motivele de casare a actului judecătoresc contestat invocate în recurs, se referă la dezacordul recurentei Sedlețchi Irina cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Bălți și nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

77. Mai mult ca atât, recursul conține obiecții care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate în modul corespunzător.

78. Prin urmare, la caz, nu se atestă aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în instanța de apel în modul garantat de art.6§1 al CEDO.

79. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul indicării cu suficientă claritate a acelor critici care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii judecătorești și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului. Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și

indicarea probelor, pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Bălți nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, instanța de recurs s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

80. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor.

81. Din cele menționate se deduce că motivarea cererii de recurs, în drept și în fapt, este foarte importantă pentru a trece filtrul de admisibilitate. Or, în sensul art. 442 CPC, instanța de recurs ar putea recalifica temeiurile recursului de la unul la altul, dar nu le poate invoca din oficiu, în condiția în care recursul nu se bazează pe nici unul din cele stabilite la art.432 CPC.

82. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă învederează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct.85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45*).

83. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (*Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1,11p.141,§39*). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (*a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A*).

84. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Sedlețchi Irina, reprezentată de avocata Botnari Vitalia, nu se încadrează în niciunul din temeiurile stabilite la art.432 Cod de procedură civilă, prin urmare în temeiul art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, acesta urmează a fi considerat inadmisibil.

85. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.a) și art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI:

Consideră inadmisibil recursul declarat de Sedlețchi Irina, reprezentată de avocata Botnari Vitalia.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat